

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**ETAPA JUDEȚEANĂ/SECTOARELOR
MUNICIPIULUI BUCUREȘTI A
OLIMPIADELOR NAȚIONALE ȘCOLARE -
2023**

Proba scrisă

**LIMBA ȘI LITERATURA SLOVACĂ MATERNĂ
Clasa a V-a**

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui: .....

Prenumele:.....

Școala de proveniență: .....

Centrul de olimpiadă: .....

Localitatea: .....

Județul: .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

Subiectul I

35 de puncte

Pozorne si prečítajte uvedenú ukážku:

[...] Lúči sa smutná mamička,
lúči sa s bratom sestrička:

„Ach, nechod, brat môj milený,
mesiačik v zlom je znamení!

Veď nemám mamky, tatíčka, len
teba, svojho bratíčka,
ak bys mi umrel za mladi –
ani mne žiť sa nesladí!“

„Neboj sa, sestra milená,
mesiačik dobre znamená,
Keď húska divá poletí, vyjdi mi,
vyjdi v ústrety,
ma čakaj, večer, zrána, hej,
tam na cestičke krížovej!“

Rok celý si ho čakala,
dňom-nocou za ním plakala,
za jari, v zime, v podletí
bratovi chodí v ústrety,
cestičkou chodí dobrou-zlou
s dušičkou súžbou boľavou.

Letela húska divoká:
„Čakajže, ešte do roka!“
Lastovka zjara šveholí
od mora rodných do polí:
„Čakajže ešte k jeseni –
premení...!“

A keď už prešli tri roky,
čo vo svete zašiel široký
(na srdci žiaľ i pokora),
krkavec letí od mora.

„Ach, posol z sveta šíreho,
čis' videl brata milého?“

„Hej, videl, včierom zavítí–
už ti je brat tvoj zabitý.“

Vzplanulo slovo plameňom, na
srdce padlo kameňom,
obledlo líčko dobiela–
a duša z tela letela...

Na ceste, ceste z kameňa,
vyrastá bylka zelená,
ju, sťaby z kejsi poroby, list
nekrášli, kvet nezdobí.

„Hej, dúška, dúška siroty,
i jasom sama ako ty
ma sotva, sotva z premeny
objíme lístok zelený.

Neleťže, neleť do neba, smutno
tu bude bez teba! Usad sa v
tichú spomienku na mojom
sviežom ramienku.

Azda tu–krížna cestička–
dočkáš sa ešte bratíčka–
i tebe bude úľava:
veď si mi celá boľavá...!“

A dúška, žiaľom uvädlá, na
byľku kvietkom zasadla. Tam
čaká, hľadá za lesy čakanka
– kvietok belasý.

1. Napište titul básne a meno autorky, z ktorej pochádza uvedená ukážka.

2 body

---

2. Napište, ktoré vtáky vystupujú v uvedenej ukážke literárneho textu.

3 body

---

3. Aké zvestí prinášajú smútiacej sestre jednotlivé vtáky.

6 bodov

---

4. Označte písmenom X pravdivosť, respektíve nepravdivosť každého výroku, vychádzajúc z informácií uvedených v danej ukážke.

4 bodov

Výrok	Pravdivý	Nepravdivý
a) Sestrička vypevára svojho brata do roboty.		
b) Sestrička čaká svojho brata na križnej ceste počas celého roka.		
c) Krkavec hovorí sestričke, aby čakala ešte jeden rok na svojho brata.		
d) Po troch rokoch čakania, sestra umiera a premení sa na čakanku.		

5. Napíšte, rozdiel medzi ľudovými a umelými baladami.

4 body

---

6. Napíšte, ako si ľudia vysvetľovali vznik kvetu čakanka.

4 body

---

7. Vyberte jednu z uvedených možností.

2 body

Brat žiada svoju sestru, aby ho čakala na:

- a) zelenej lúke,
- b) krížnej ceste,
- c) prašnej cestičke,
- d) ceste z kameňa.

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

1. Vyberte vetu, v ktorej sa nachádzajú vlastné a všeobecné podstatné mená.

4 body

- a) Babička Marienka stretla v lese medveďa Goliáša.
- b) Je to pekný zajačik.
- c) Svietilo na ňu ranné slnko a vyzerala nádherne.
- d) Čakanka je skutočne vysoká.

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

2. Určte, v ktorom riadku sú iba vybrané slová.

3 body

- a) vysoký, pekný, nízky, bývalý,
- b) rým, byť, čakať, legenda,
- c) vysoký, bylina, obyčaj, kopyto,
- d) bývať, aby, keby, alebo.

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

3. Zaradiť slová do tabuľky podľa ich rodu.

6 bodov

stôl, kopyto, ulica, vrece, konár, radosť

mužský rod	ženský rod	stredný rod

4. Napíšte antonymá k zvýrazneným slovám z textu.

4 body

---

5. Doplňte do predpony správné písmeno.

4 body

v__hodili   be__významný   pr__vítala   o__púšťať

6. Určte číslo a pád daných podstatných mien.

8 bodov

so žiakmi,   učiteľ,   s vedcom,   brat

---

7. V ktorom podstatnom mene sa uplatňuje pravidlo o rytmickom krátení?

3 body

a) stolom,   b) pierkam,   c) mestám,   d) divadlám

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

8. Vypíšte z tabuľky tri tvrdé spoluhlásky.

3 body

k	d'	t	š	m	ch	g	c	f	h	n
---	----	---	---	---	----	---	---	---	---	---

Miesto určené pre odpoveď:

--	--	--

Subiectul al III-lea

20 de puncte

Napište list starým rodičom, v ktorom im oznámite, že časť letných prázdnin strávite u nich. Napište im, čo plánujete robiť cez letné prázdniny.

Bodovanie sa udeľuje nasledovne:

1. Vonkajšia forma listu – **6 bodov** (po 2 body za čitateľnosť a zreteľné grafické členenie, po 1 bode za čistotu textu a dodržiavanie okrajov)
2. Vnútorná forma listu – **12 bodov** (obsah 2 body, dodržanie témy 2 body, kompozícia 6 bodov, jazyk 2 body).
3. Celkový dojem/celkové vyznenie listu – **2 body**

Poznámka č. 1

List píšeme pozorne, jednoducho a zrozumiteľne. Pri písaní dbáme na vyjadrovanie a pravopis.

Poznámka č. 2

List by nemal obsahovať nelogické názory, protispoločenské postoje a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

A large rectangular area with a blue border and rounded corners, containing 25 horizontal lines for writing.